

NOTAT

29. november 2013

Sagsnr. 2013 - 6708

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af indlæg i sag C-396/13, Sähköalojen ammattiliitto

1. Indledning

En ret i Finland, Satakunnan käräjäoikeus har anmodet EU-Domstolen om at besvare en række præjudicielle spørgsmål (i alt 11), herunder om fortolkningen af reglerne om fri bevægelighed for tjenesteydere i TEUF artikel 56 og 57 og artikel 3, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 97/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser ("udstationeringsdirektivet").

2. De præjudicielle spørgsmål

De præjudicielle spørgsmål kan inddeles i to dele. Spørgsmål 1-5 vedrører bl.a. spørgsmålet om, hvilken lovgivning der finder anvendelse eller skal inddrages i forbindelse med behandlingen af en sag som den i hovedsagen beskrevne. Spørgsmål 6-6.5 vedrører forståelsen af begrebet "mindsteløn" i udstationeringsdirektivets artikel 3, stk. 1, c). Det er alene spørgsmålene om begrebet "mindsteløn", der har Beskæftigelsesministeriets interesse. Spørgsmålene herom har følgende ordlyd:

"6. Skal artikel 3 i direktiv 96/71 set i lyset af artikel 56 og 57 TEUF fortolkes således, at begrebet mindsteløn omfatter grundløn pr. time afhængigt af lønklasse, akkordløn med garanteret mindsteløn, feriepenge, faste dagpenge og en godtgørelse for den daglige transporttid til arbejde (rejsetidsgodtgørelse) i overensstemmelse med de fastlagte arbejdsvilkår i den kollektive overenskomst, der er omfattet af bilaget til direktivet og som erklæret for alment bindende?

6.1 Skal artikel 56 [og 57] TEUF og/eller artikel 3 i direktiv 96/71/EF fortolkes således, at de er til hinder for, at medlemsstaterne i deres egenskab af såkaldt værtsstat i deres nationale lovgivning (alment gældende kollektiv overenskomst) pålægges tjenesteydere fra andre medlemsstater at betale transporttidsgodtgørelse og dagpenge til arbejdstagere, der er udstationeret i værtsstaten, når man tager hensyn til, at den udstationerede arbejdstager i henhold til den nationale lovgivning, hvortil der henvises, i hele udstationeringsperioden anses for at arbejde inden for rammerne af en tjenesterejse og derfor har ret til transportgodtgørelse og dagpenge?

6.2 Skal artikel 56 og 57 TEUF og/eller artikel 3 i direktiv 96/71/EF fortolkes således, at de er til hinder for, at den nationale ret kan nægte at anerkende en eventuel lønskala, som en virksomhed fra en anden medlemsstat har udarbejdet og anvender i sin hjemstat?

6.3 Skal artikel 56 og 57 TEUF og/eller artikel 3 i direktiv 96/71/EF fortolkes således, at de giver en arbejdsgiver fra en anden medlemsstat ret til, gyldigt og med bindende virkning for retten i beskæftigelsesstaten, at fastsætte

arbejdstagernes indplacering i lønklasser, såfremt der i en alment bindende kollektiv overenskomst i beskæftigelsesstaten er fastsat regler, der fører til en anden indplacering i lønklasser, eller kan værtsmedlemsstaten, i hvilken arbejdstagerne hos en tjenesteyder, der stammer fra den anden medlemsstat, er blevet udstationeret, fastsætte, hvilke bestemmelser tjenesteyderen skal overholde i forbindelse med indplaceringen af arbejdstagerne i lønklasser?

6.4 Skal indlogering, hvortil arbejdsgiveren på grundlag af den i spørgsmål 6 nævnte kollektive overenskomst skal afholde omkostningerne, og de spisebilletter, som en tjenesteyder fra en anden medlemsstat udleverer i henhold til arbejdsaftalen, ved fortolkningen af artikel 3 i direktiv 96/71/EF i lyset af artikel 56 og 57 TEUF anses for en godtgørelse af udgifter, der er afholdt som følge af udstationeringen, eller er sådanne ydelser omfattet af begrebet mindsteløn som omhandlet i artikel 3, stk. 1?

6.5 Skal artikel 3 i direktiv 96/71/EF sammenholdt med artikel 56 og 57 TEUF fortolkes således, at en alment bindende kollektiv overenskomst i beskæftigelsesstaten i forbindelse med fortolkningen af spørgsmålet om akkord aflønning, transporttids godtgørelse og dagpenge skal anses for at være begrundet i hensynet til den offentlige orden?"

3. Baggrunden for spørgsmålene

Twisten i hovedsagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt finske lønregler kan finde anvendelse på en gruppe arbejdstagere, der er udstationeret fra et selskab med hjemsted i Polen til at udføre arbejde i Finland.

Sagsøgeren i hovedsagen er en finsk fagforening, *sähköalojen ammattiliitto ry*, som repræsenterer 186 arbejdstagere, som er udstationeret i Finland. Arbejdstagerne har overdraget deres lønkrav til fagforeningen med henblik på inddrivelse af lønkravet. Sagsøgte er et selskab ved navn *Elektrobudowa Spółka Akcyjna* med hjemsted i Polen, der har registreret en filial i Finland. Sagsøgte har indgået arbejdsaftaler med arbejdstagere i Polen og udstationeret dem i Finland i henhold til loven om udstationering af arbejdstagere med henblik på udførelse af filialens tjenesteydelser. Arbejdstagerne udførte bl.a. el-arbejde på en byggeplads tilhørende kernekraftværket på *Olkiluoto* i *Eurajoki* kommune.

Sagsøgeren støtter sine krav på, at sagsøgte ikke har betalt arbejdstagerne lønnen i henhold til de alment bindende, tidsmæssigt på hinanden følgende kollektive overenskomster for henholdsvis el-området og bygningsinstallationsområdet, el-sektionen, der gælder for arbejde udført i Finland. Sagsøgte betalte arbejdstagerne en løn på tidsbasis, der efter sagsøgtes opfattelse i vidt omfang svarede til minimumsbeløbet for de kollektive overenskomsters laveste tidslønklasse. Sagsøgte betalte derudover arbejdstagerne en kompensation for overtid, søndagsarbejde, lovbestemte fri- og helligdage og uafhængighedsdagen, ydede feriepenge og udleverede spisebilletter. Arbejderne boede under deres ophold i Finland i boliger, til hvilke sagsøgte afholdt omkostningerne. Sagsøgte betalte ikke dagpenge eller transporttids godtgørelse til arbejdstagerne i henhold til de finske kollektive overenskomster. Sagsøgte har påberåbt sig artikel 56 og 57 TEUF samt udstationeringsdirektivets artikel 3, stk. 1.

4. Regeringens interesse i sagen

I Danmark fastlægges mindstelønnen af arbejdsmarkedets parter, eventuelt gennem anvendelse af kollektive kampskridt, jf. udstationeringslovens § 6 a, der gælder i relation til udenlandske tjenesteydere. I Danmark anvendes således ikke en lovfastsat mindsteløn, og Danmark har heller ikke som Finland almengjorte overenskomster. Imidlertid er det også i dansk sammenhæng af væsentlig betydning, at en værtsstats adgang til at definere, hvad der forstås ved ”mindsteløn” i relation til udstationerede arbejdstagere, der opererer i værtsstaten, ikke undermineres. Det er således i dansk kontekst vigtigt at sikre, at arbejdsmarkedets parter i Danmark har mulighed for at fastlægge mindstelønnen. Regeringen er derfor af den opfattelse, at regeringen bør afgive indlæg i sagen, hvori der navnlig argumenteres for, at det er værtsstaten, der kan fastsætte, hvilke lønelementer der indgår i det mindstelønsbegreb, der anvendes på værtsstatens område, og at dette følger umiddelbart af udstationeringsdirektivets artikel 3, stk. 1, c).